

Drogvanor bland ungdomar: CAN-undersökningen 2022

Innehållsförteckning

RESULTAT FÖR ALINGSÅS	1
ANTAL DELTAGANDE ELEVER I ALINGSÅS	2
TOBAKS- OCH NIKOTINVANOR	2
RÖKARE.....	2
SNUSARE.....	4
ALKOHOL.....	5
ALKOHOLKONSUMTION.....	5
INTENSIVKONSUMTION.....	7
BJUDEN PÅ ALKOHOL.....	8
BLIVIT SERVERAD ALKOHOL.....	10
NARKOTIKA	11
HÄLSA	13
SKOLAN	14
SKOLTRIVSEL	14
SKOLK.....	16
BILAGA - TABELL ÖVER UTFALLEN I ALINGSÅS 2022	17

Resultat för Alingsås

Denna kortrapport beskriver ett urval av resultat från CAN-undersökningen 2022 för Alingsås. Den innehåller utfallet för de centrala frågorna där det varit möjligt att redovisa resultatet utan att göra avkall på sekretess- och integritetsaspekter. Dessa har definierats av CAN och innebär att om antalet deltagande pojkar eller flickor understiger 20 elever redovisas resultaten för pojkar och flickor sammanslaget.

Rapporten är tänkt att vara ett underlag för kommunens ANDTS-arbete och kan användas av kommunen så som det passar bäst.

Undersökningen genomfördes under våren 2022 av Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) i samarbete med kommunerna och Västra Götalandsregionen. Kortrapporten har sammanställts av enheten för regional vårdanalys, Västra Götalandsregionen.

Observera att samtliga resultat i denna rapport enbart baseras på de elever som svarat på enkäten och regional vårdanalys har inte genomfört någon bortfallsanalys. Är bortfallet stort eller skevt bör detta tas hänsyn till vid tolkning av resultaten. En annan sak som är bra att tänka på i kommuner med mycket få elever är att förändringar över tid i vissa fall kan bero på slumpen snarare än att mönstret bland eleverna som bor i kommunen generellt har förändrats.

Antal deltagande elever i Alingsås

Ungdomarna i Alingsås har deltagit i CAN-undersökningarna i flera omgångar. Nedanstående tabell anger hur många ungdomar som deltagit uppdelat på årskurs.

	2013		2016		2019		2022	
	Åk 9	Gymn åk 2	Åk 9	Gymn åk 2	Åk 9	Gymn åk 2	Åk 9	Gymn åk 2
Flickor	167	155	140	133	181	147	137	147
Pojkar	183	188	184	137	169	162	162	190
Totalt	351	344	327	277	354	313	317	365

Antalet medverkande ungdomar folkbokförda i Alingsås kommun var i årets undersökning 317 elever i årskurs 9 och 365 studerande år 2 på gymnasiet. I några fall stämmer inte summeringen av antalet pojkar och flickor med totalt antal elever. Det beror på att i dessa fall har enstaka elever antingen inte besvarat frågan om könstillhörighet eller valt alternativet *annan könsidentitet*. Denna lilla grupp redovisas inte separat.

Tobaks- och nikotinvanor

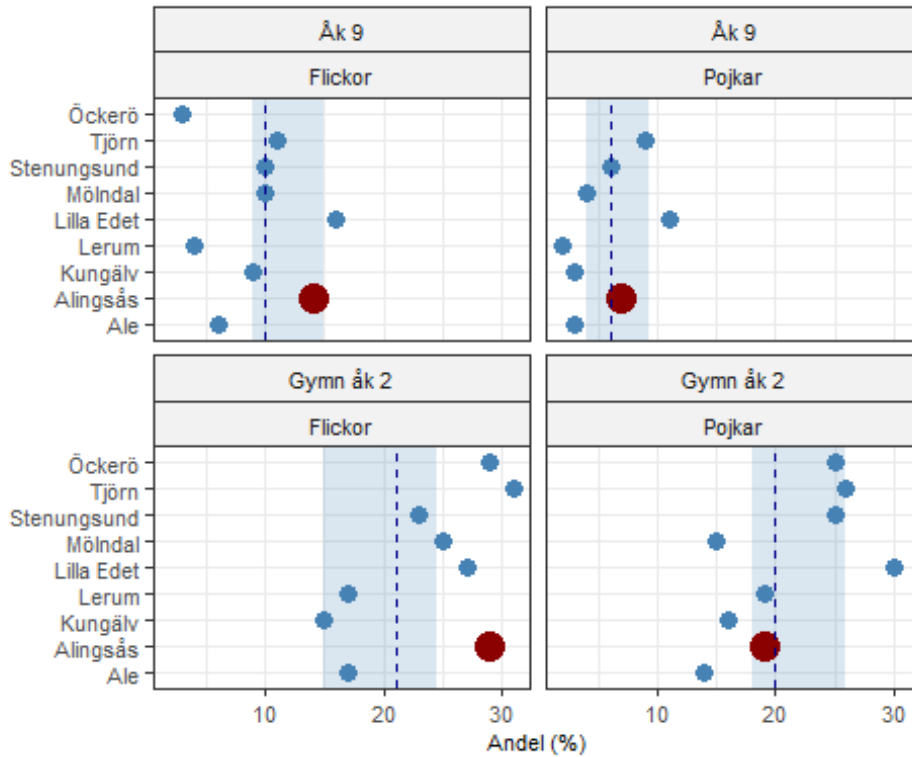
För tobak och nikotin har två olika mått identifierats som kärnindikatorer i ANDT-uppföljningen: att vara rökare och att vara snusare.

Rökare

Som rökare räknas de elever som dels uppgett att de har rökt under de senaste 12 månaderna och dessutom svarat att de fortfarande röker.

Resultatet 2022

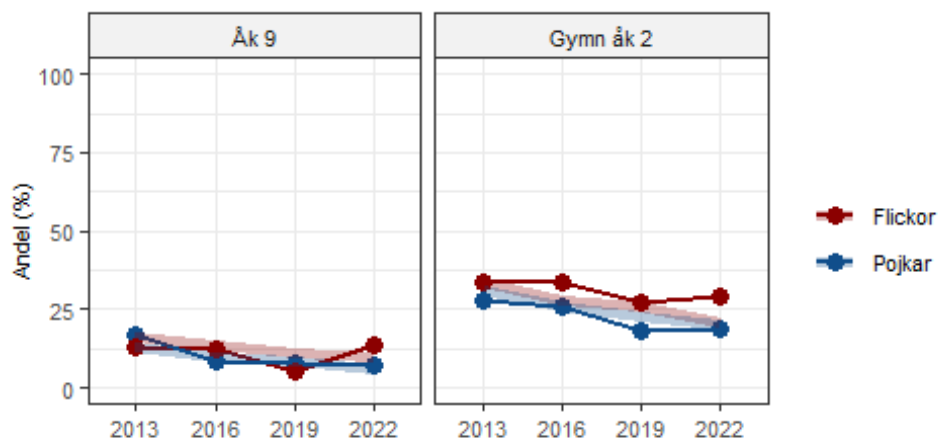
I diagrammet nedan redovisas resultatet för Alingsås från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

Andelen rökare i Alingsås markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar motsvarande andel i Västra Götaland i sin helhet och den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägsta andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen rökare i Alingsås och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

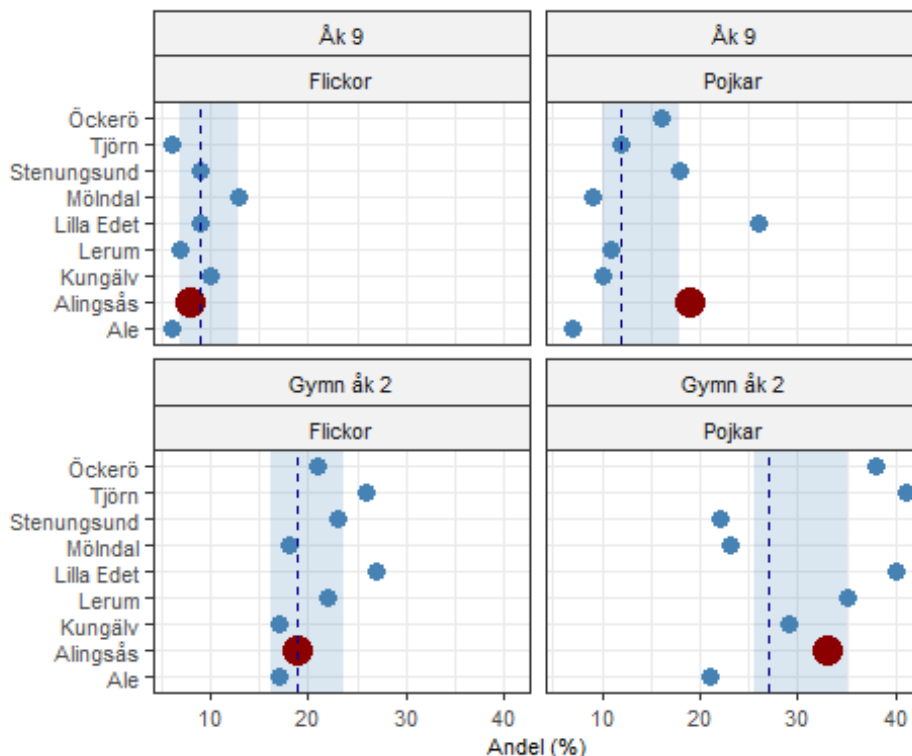
Jämfört med 2013 har andelen rökare i åk 9 minskat (från 14 procent år 2013 till 10 procent år 2022). Detsamma gäller utvecklingen bland elever i gymnasieskolans åk 2: här har andelen rökare minskat (från 31 procent år 2013 till 23 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Snusare

Definitionen av “snusare” följer samma mönster som för rökare, det vill säga att endast de som svarat att de snusat under de senaste 12 månaderna och svarat ja på följdfrågan att de fortfarande snusar räknas som snusare. Eleverna har inte behövt ange vilken typ av snus de konsumerar, tobaksfritt snus särskiljs därmed inte från snus innehållande tobak.

Resultatet 2022

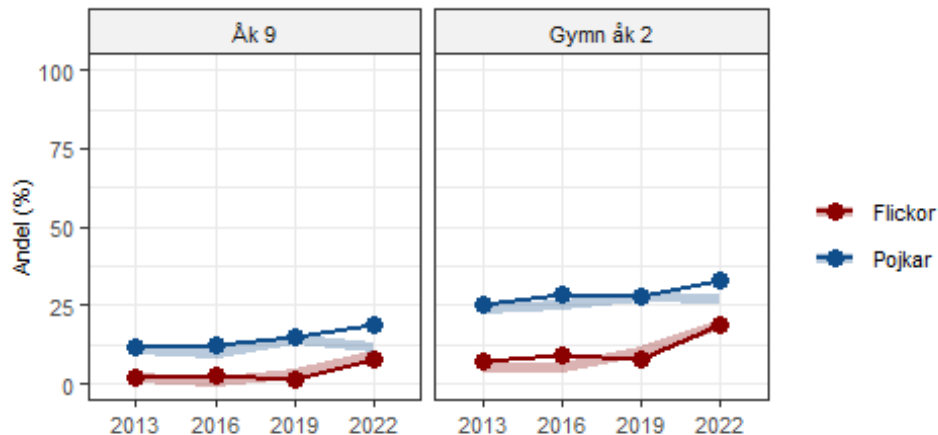
Andelen snusare i Alingsås redovisas i nedanstående figur tillsammans med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

Andelen snusare i Alingsås markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen snusare i Västra Götaland i sin helhet, den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägsta andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen snusare i Alingsås och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

Jämfört med 2013 har andelen snusare i åk 9 ökat (från 7 procent år 2013 till 14 procent år 2022). Detsamma gäller utvecklingen bland elever i gymnasieskolans åk 2: här har andelen snusare ökat (från 16 procent år 2013 till 28 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Alkohol

Alkoholvanorna redovisas här med hjälp av utfallet på tre frågor: alkoholkonsumtion, intensivdrickande och huruvida man blivit bjuden på alkohol.

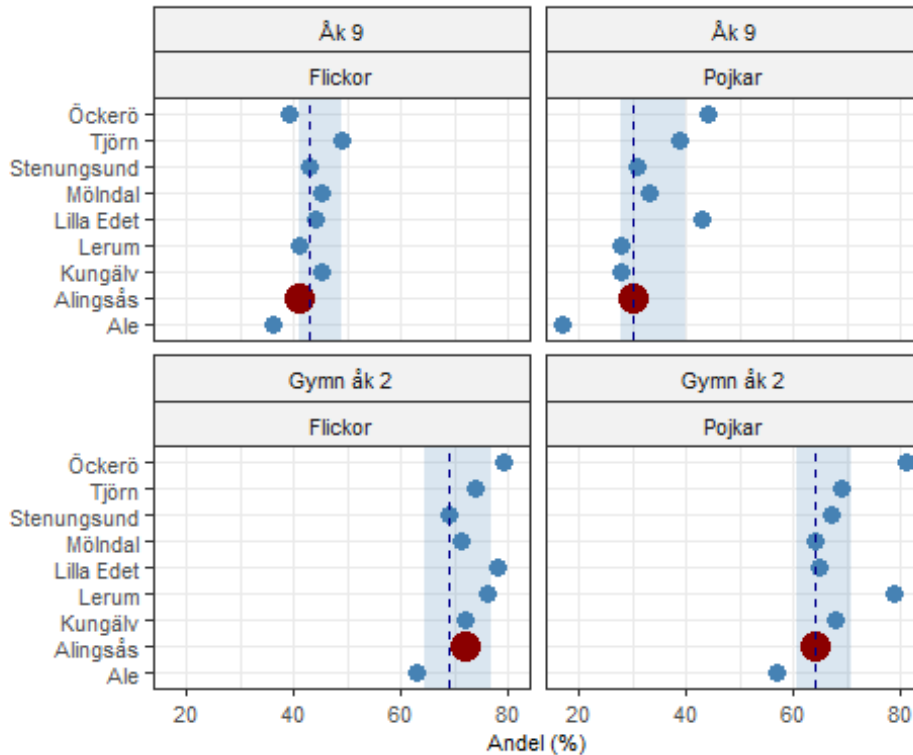
Alkoholkonsumtion

För att bli klassificerad som alkoholkonsument ska ungdomarna svarat "ja" på frågan "Har du någon gång under de senaste tolv månaderna druckit alkohol?".

Här redovisas andelen elever som svarat "ja" på denna fråga.

Resultatet 2022

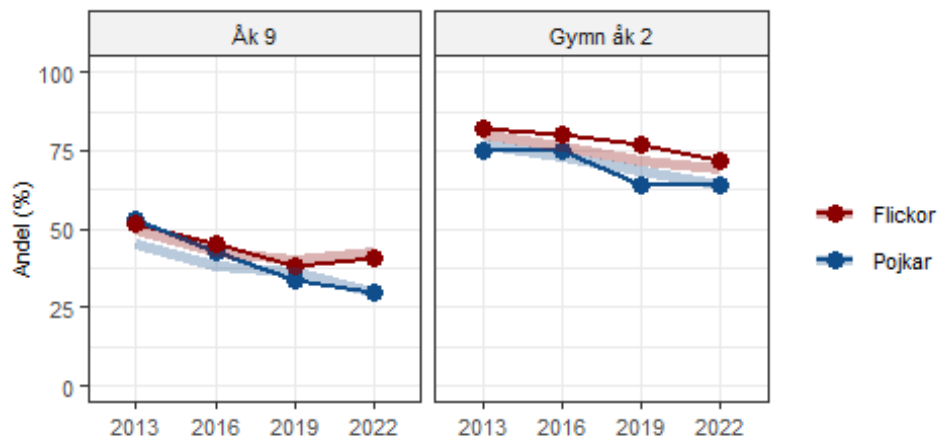
I diagrammet nedan redovisas resultatet för Alingsås från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

Alingsås markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen alkoholkonsumenter i Västra Götaland i sin helhet, den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen ungdomar som konsumerat alkohol i Alingsås och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

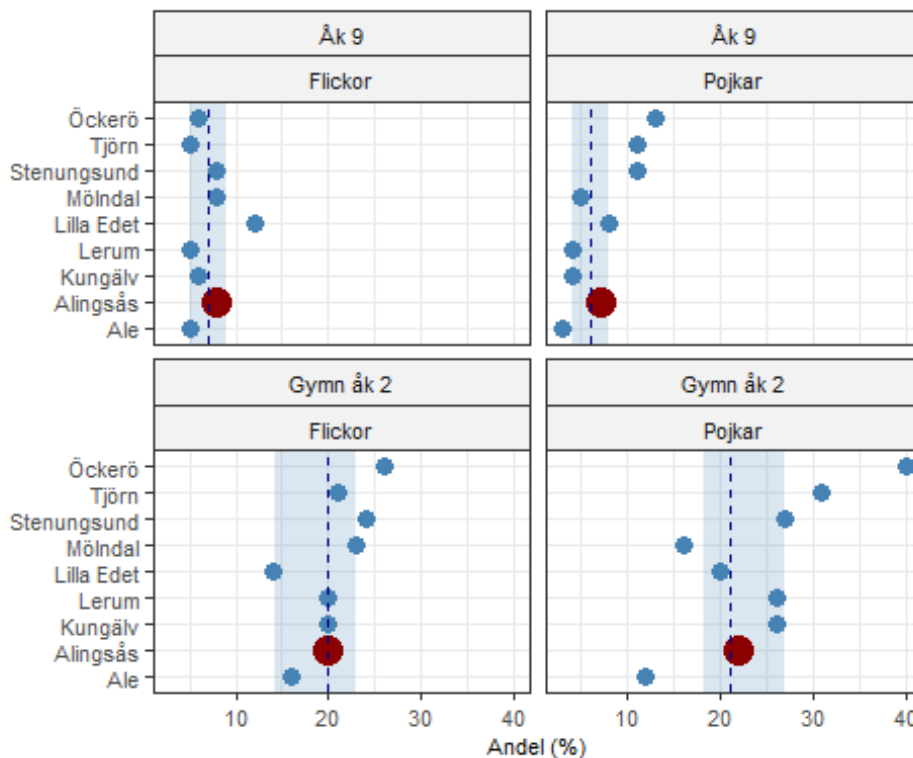
Jämfört med 2013 har andelen alkoholkonsumenter i åk 9 minskat (från 52 procent år 2013 till 36 procent år 2022). Detsamma gäller utvecklingen bland elever i gymnasieskolans åk 2: här har andelen alkoholkonsumenter minskat (från 78 procent år 2013 till 67 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Intensivkonsumtion

Med intensivkonsumtion menas att man vid ett och samma tillfälle druckit en alkoholmängd som motsvarar minst fyra stora burkar starköl/starkcider eller 25 cl sprit eller en hel flaska vin eller sex stora burkar folköl. Här redovisas andelen elever som angivit att de gjort det under de senaste 12 månaderna.

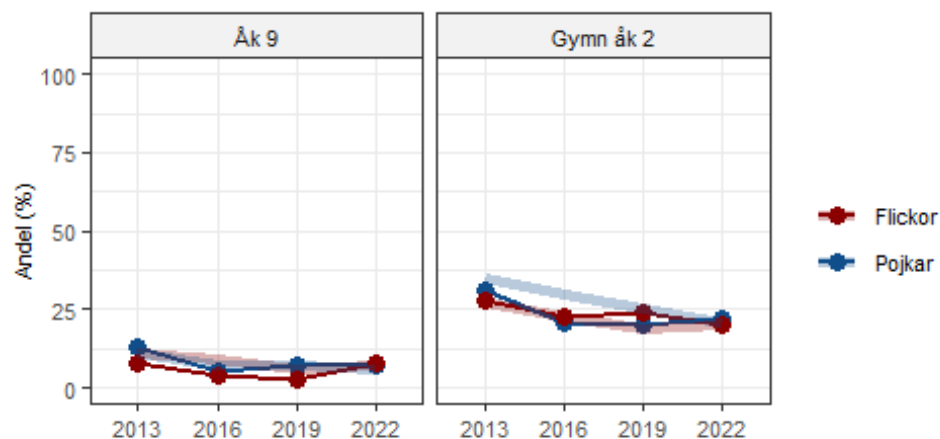
Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Alingsås från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som intensivkonsumerat alkohol i de CAN-undersökningar som Alingsås deltagit i, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

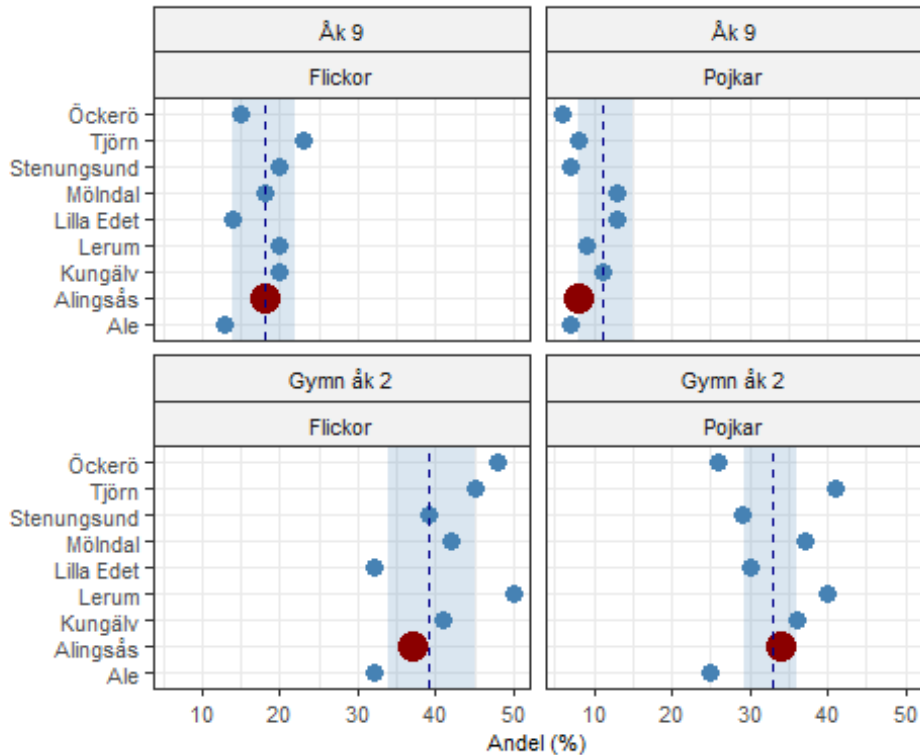
Jämfört med 2013 har andelen ungdomar som intensivkonsumerat alkohol i åk 9 minskat något (från 10 procent år 2013 till 8 procent år 2022). Utvecklingen är liknande i åk 2 på gymnasiet: här har andelen intensivkonsumenter minskat (från 30 procent år 2013 till 21 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Bjuden på alkohol

Studier från 1975 och framåt har visat att ett restriktivt förhållningssätt från föräldrar när det gäller alkohol, inte minst bjudvanor, är relaterat till minskat ungdomsdrickande. Föräldrar är således en betydelsefull resurs i det förebyggande arbetet, inte minst kan föräldrar påverka genom att inte bjuda sina barn på alkohol. Här nedan redovisas andelen elever i de olika kommunerna i Västra Götaland som svarat att de blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar de senaste 12 månaderna.

Resultatet 2022

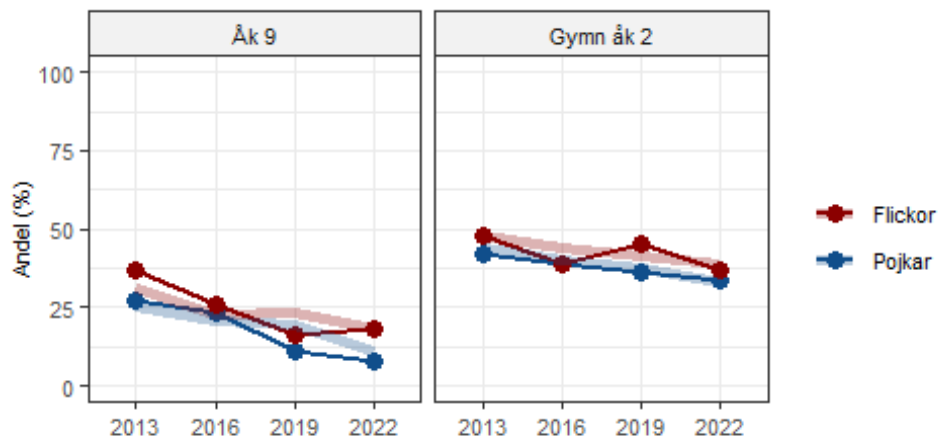
I diagrammet nedan redovisas resultatet för Alingsås från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

Alingsås markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen som bjudits på alkohol i Västra Götaland i sin helhet, den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedelen av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen ungdomar som bjudits på alkohol i Alingsås och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

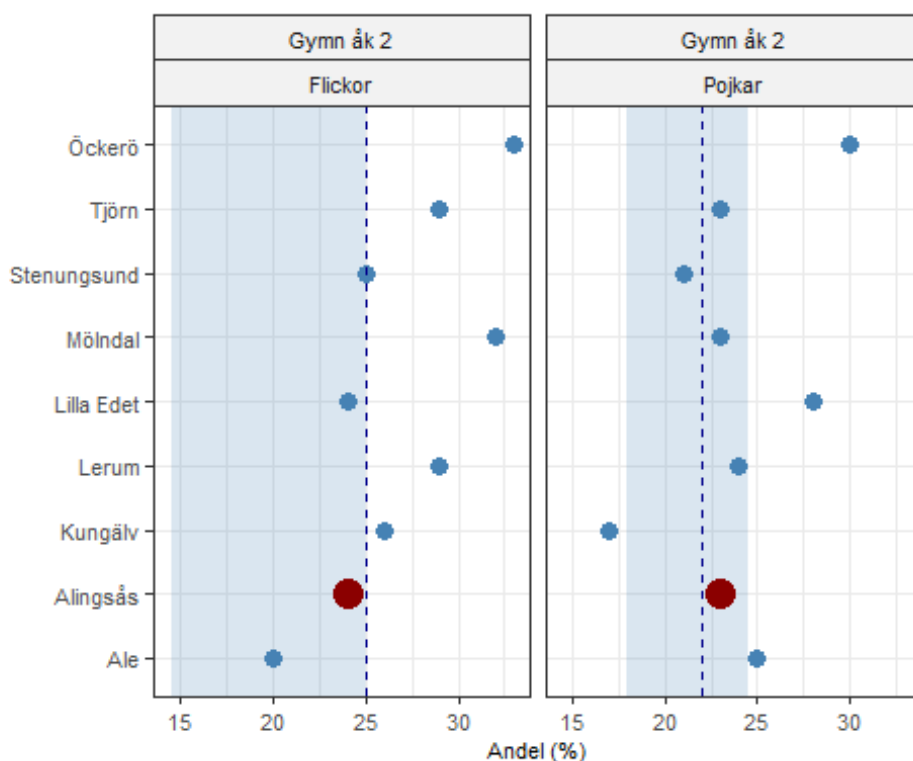
Jämfört med 2013 har andelen ungdomar som bjudits på alkohol i åk 9 minskat (från 32 procent år 2013 till 12 procent år 2022). Detsamma gäller utvecklingen bland elever i gymnasieskolans åk 2: här har andelen som bjudits på alkohol minskat (från 45 procent år 2013 till 35 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Blivit serverad alkohol

Här redovisas andelen ungdomar som svarat “Ja, minst en gång” på frågan “Har du någon gång före din 18-årsdag serverats alkohol på restaurang, pub eller liknande i Sverige?”. Frågan har ställts till ungdomar i åk 2 i gymnasieskolan.

Resultatet 2022

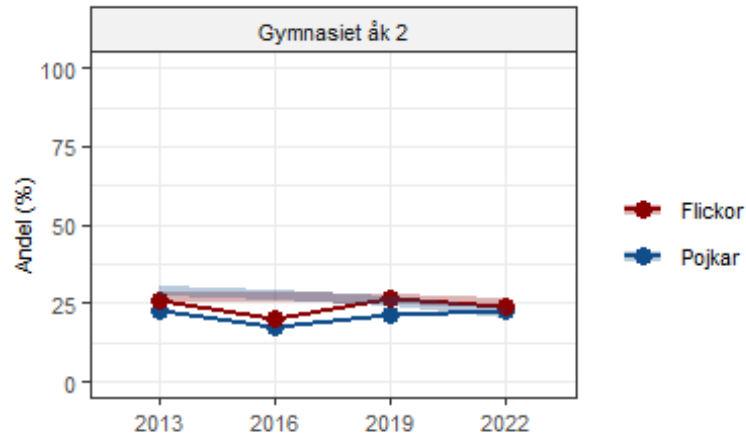
I diagrammet nedan redovisas resultatet för Alingsås från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området.

Alingsås markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen ungdomar i Västra Götaland i sin helhet som angav att de serverats alkohol på restaurang, pub eller liknande före 18 års ålder. Den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som serverats alkohol före 18 års ålder i Alingsås och i Västra Götaland. Den svagare, något bredare linjen representerar andelarna i hela Västra Götaland.

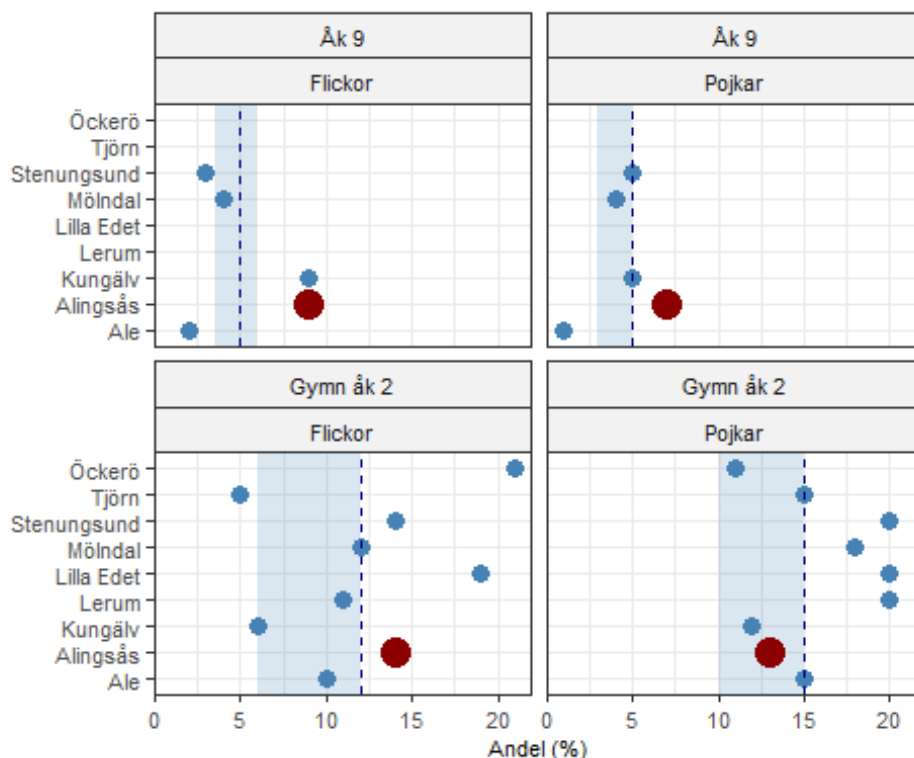
Jämfört med 2013 har andelen ungdomar i gymnasieskolans åk 2 som före sin 18-årsdag serverats alkohol minskat något (från 25 procent år 2013 till 24 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Narkotika

Här redovisas utfallet på frågan "Har du någon gång använt narkotika?".

Resultatet 2022

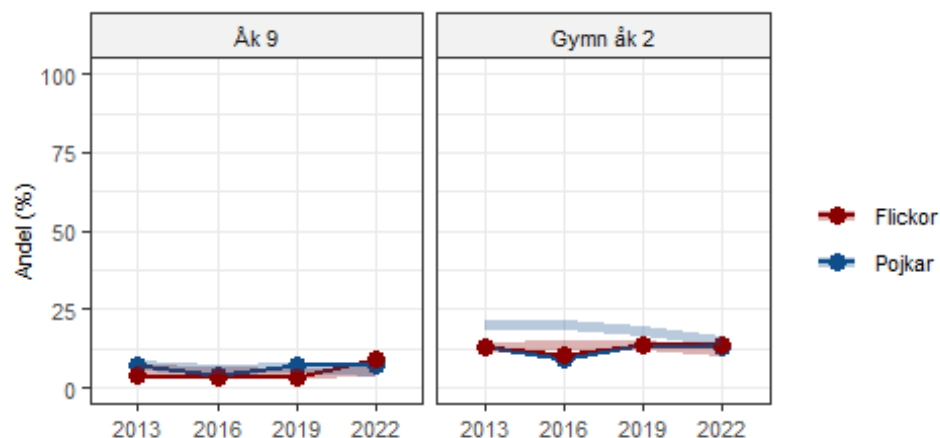
I diagrammet nedan redovisas resultatet för Alingsås från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

Alingsås markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen som använt narkotika i Västra Götaland i sin helhet, den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som använt narkotika i Alingsås och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

Jämfört med 2013 har andelen ungdomar som använt narkotika i åk 9 ökat (från 5 procent år 2013 till 8 procent år 2022). Bland elever i gymnasieskolans åk 2 är utvecklingen en annan: här har andelen narkotikaanvändare minskat något (från 14 procent år 2013 till 13 procent 2022).

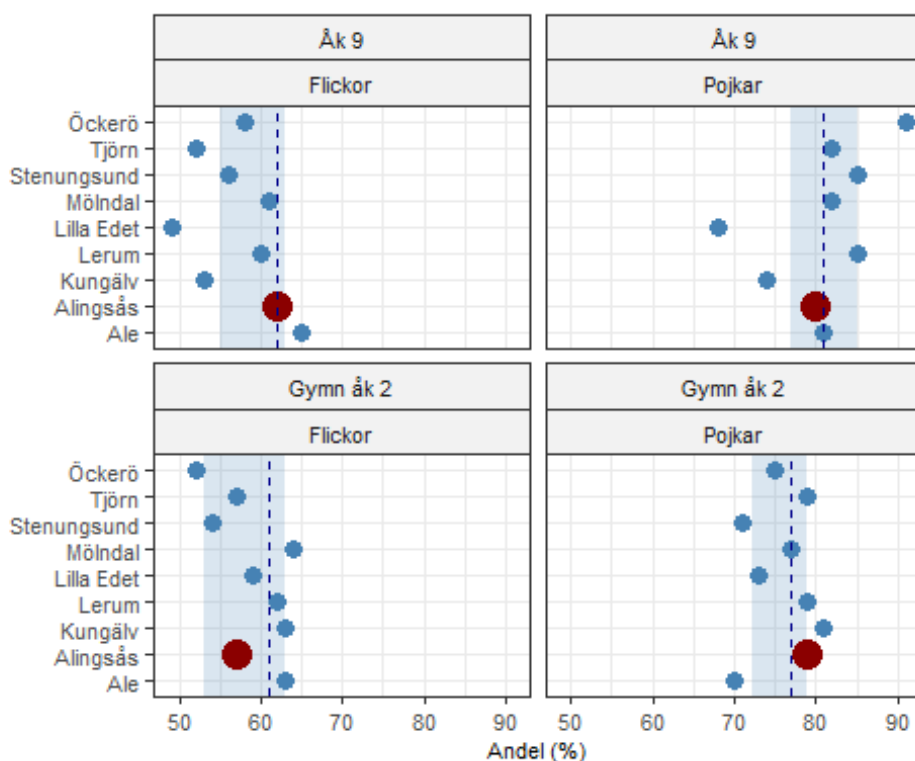
Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Hälsa

Här redovisas andelen ungdomar som angivit att det är nöjda eller mycket nöjda på frågan “Hur nöjd är du vanligtvis med din hälsa?”. Frågan har ställts i undersökningarna 2016 och 2019.

Resultatet 2022

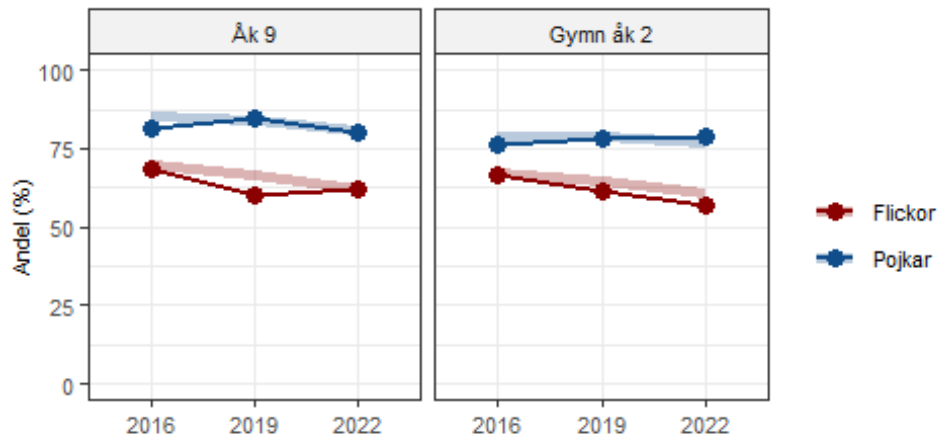
I diagrammet nedan redovisas resultatet för Alingsås från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

Alingsås markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen ungdomar nöjda eller mycket nöjda med sin hälsa i Västra Götaland i sin helhet, den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som i allmänhet är nöjda eller mycket nöjda med sin hälsa i Alingsås och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

Jämfört med 2016 har andelen ungdomar som är nöjda eller mycket nöjda med sin hälsa i åk 9 minskat (från 76 procent år 2016 till 71 procent år 2022). Utvecklingen är liknande i åk 2 på gymnasiet: här har andelen som är nöjda eller mycket nöjda med sin hälsa minskat något (från 71 procent år 2016 till 69 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Skolan

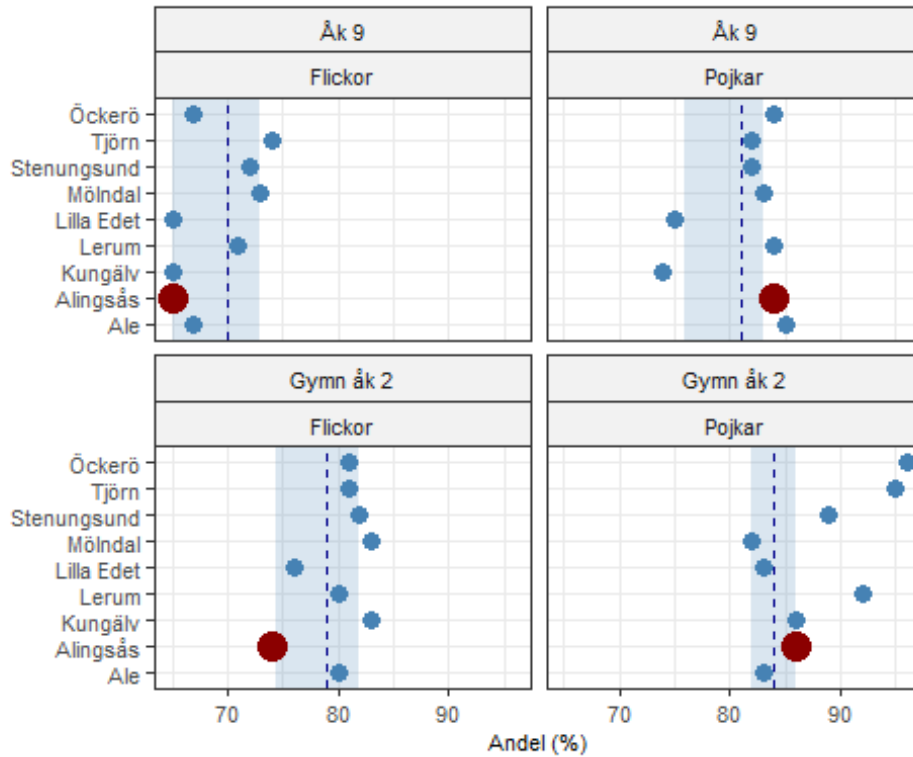
Två frågor som rör skolan redovisas här. Det är dels frågan om eleven trivs i skolan, dels om eleven brukar skolka.

Skoltrivsel

Nedan redovisas andelen elever som svarat att de trivs ganska eller mycket bra på frågan om man trivs i skolan.

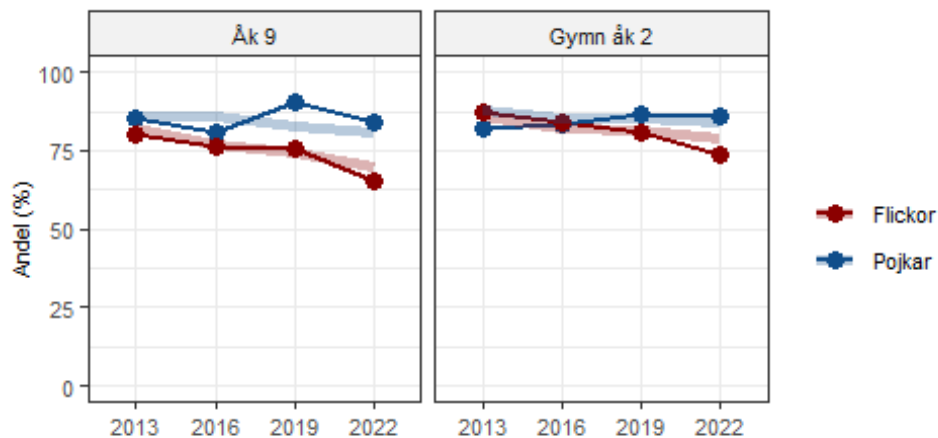
Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Alingsås från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som angivit att de trivs i skolan, i Alingsås och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

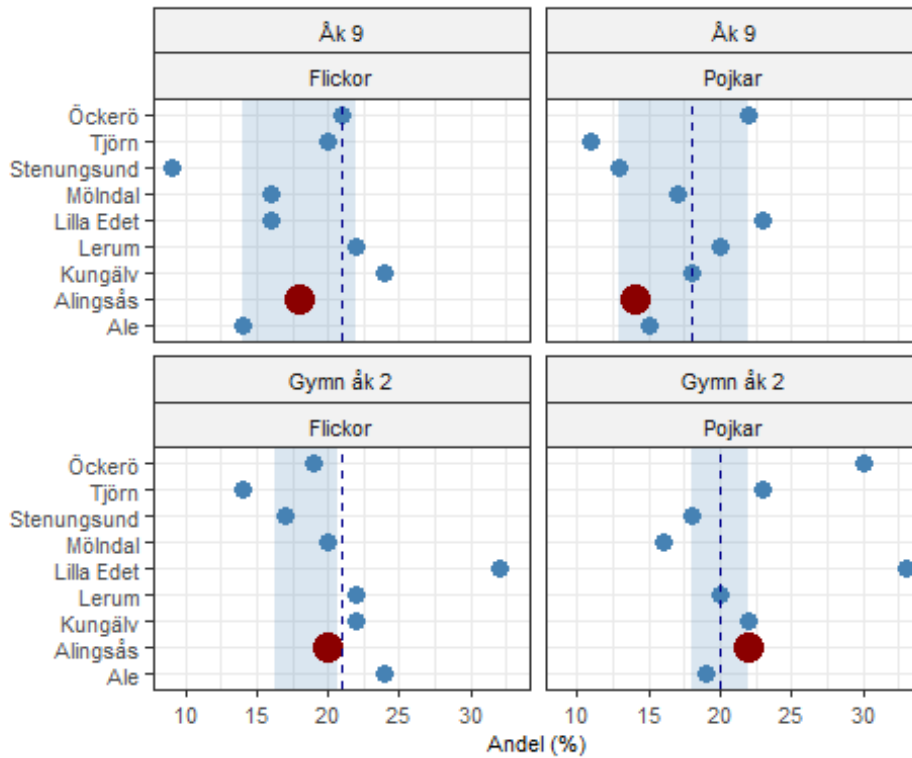
Jämfört med 2013 har andelen som trivs i skolan i åk 9 minskat (från 82 procent år 2013 till 74 procent år 2022). Detsamma gäller utvecklingen bland elever i gymnasieskolans åk 2: här har andelen som trivs i skolan minskat (från 84 procent år 2013 till 79 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Skolk

Nedan redovisas andelen elever som svarat att de brukar skolka en gång i månaden eller oftare.

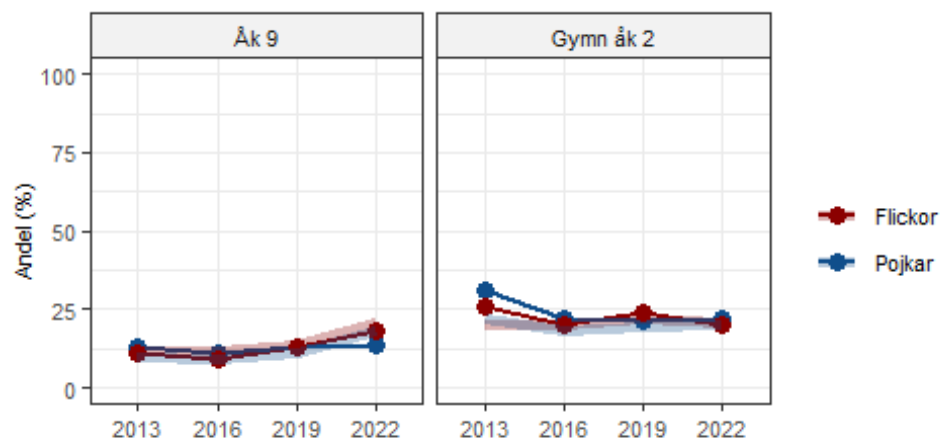
Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Alingsås från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som angivit att de brukar skolka en gång i månaden eller oftare, i Alingsås och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

Jämfört med 2013 har andelen ungdomar som anger att de brukar skolka i åk 9 ökat (från 12 procent år 2013 till 16 procent år 2022). Bland elever i gymnasieskolans åk 2 är utvecklingen en annan: här har andelen skolkare minskat (från 29 procent år 2013 till 22 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Bilaga - tabell över utfallen i Alingsås 2022

I nedanstående tabell redovisas utfallen från årets CAN-undersökning, uttryckt som andelar i procent. Procenttalen är baserade på samtliga svarande ungdomar i respektive årskurs boende i Alingsås.

Fråga	Åk 9			Gymnasiet åk 2		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Rökare	14	7	10	29	19	23
Snusare	8	19	14	19	33	28
Alkoholkonsumtion	41	30	36	72	64	67
Intensivkonsumtion	8	7	8	20	22	21
Bjuden på alkohol	18	8	12	37	34	35
Blivit serverad alkohol				24	23	24
Använt narkotika	9	7	8	14	13	13
Hälsa	62	80	71	57	79	69
Skoltrivsel	65	84	74	74	86	79
Skolk	18	14	16	20	22	22